

Erotus- ja keskikaistat sekä keskikorokkeet

<https://kaupunkitilaohje.hel.fi/kortti/erotuskaistat/>

Erotuskaista on kadun osa, joka erottaa toisistaan joko eri liikennemuodoille varatut katupoikkileikkauksen osat tai kaksi samansuuntaista liikennevirtaa. Ajoradan ja pyörätien välillä on hyvä käyttää erotuskaistaa ainakin pääkaduilla, katutilan riittäessä myös kokoojakaduilla. Jalankulku tulisi pääkaduilla erottaa ajoradasta erotuskaistalla.

Keskikaistalla tarkoitetaan katutilan osaa, joka erottaa kaksiajorataisilla väylillä erisuuntaiset ajoradat toisistaan. Useimmiten vastakkaissuuntaisten ajoratojen erottaminen selkeyttää liikenneympäristöä ja parantaa turvallisuutta, etenkin jos ajokaistoja on esempia suuntaansa. Keskikaista helpottaa liittymien kaistajärjestelyjen sekä suojateiden keskisaarekkeiden mahdollistamista katutilaan. Pääverkon kaduilla ja muilla tarpeellisilla reiteillä käytetään suojatiesaarekkeita, jotka parantavat katua ylittävien jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden turvallisuutta.

Tilantarve ja -käyttö

- Erotuskaistan muotoilu ja leveys vaihtelevat ajoneuvoliikenteen väylän nopeustason, käytettävissä olevan tilan sekä ympäristön mukaan.
- Erotuskaistaa voidaan hyödyntää lumitilana, liikennemerkkien, valaisimien sekä istutuksien sijoituspaikkana. Sille voidaan sijoittaa myös kadunkalusteita ja varusteita.

Erotuskaistan leveys

- minimileveys 1,0 m
- $\geq 0,5$ m, jalankulun/ pyöräilyn ja katutilan reunan välillä (ristiriita, sallitaanko näin kapea?)
- $\geq 2,0$ m, voidaan sijoittaa katuistutuksia
- $\geq 2,25$ m, voidaan sijoittaa pensaita
- $\geq 2,0$ m voidaan nurmettaa tai sijoittaa maanpeitekasveja ($> 3,0$ m jos kaistalla on pulväitä ym.esteitä)

Keskikaistan leveys

- minimileveys 1,0 m
- $\geq 5,5$ m jotta leveys riittää suojateiden ja kääntymiskaistojen kohdalla, ilman että linjausta on muutettava
- $\geq 2,5$ m jotta keskisaarekkeella on riittävästi tilaa myös pyöräilijöille ja lastenvaunuille

- Lumitilaa tulisi löytyä katupoikkileikkauksen osista yhteensä 1 metrin lumitila 3-5 metrin ajorataa kohden ja muutoin 0,5 metrin lumitila 1,5 metriä kohden.
- Raitiotie ja erotuskaista? tiedot puuttuvat.

Kivetty erotus- tai keskikaista

- Erotus- ja keskikaistan kiveysmateriaaleja ovat erilaiset luonnonkivet, betonikivet ja maatiili.
- Luonnonkivistä käytetyin materiaali on noppakivi (90x90x90mm). Erotuskaistan reuna viimeistellään kolmella ehjällä noppakivirivillä tai vähintään yhdellä nupukivirivillä (250x140x140mm).
- Käytetyin ladontakuvio on kaariladonta.
- Kantakaupungin ulkopuolella käytetään myös betonikiviä. Käytetyin kivityyppi on iso sauvakivi 278x138x80mm. Betonikiveyksen reunat viimeistellään yhdellä ehjällä juoksukivirivillä. Siten kivipinnan ja toisen pinnoitteen rajapinnasta tulee suora.
- Samaa kiveystä on luontevaa käyttää myös muilla ajorataa erottelevilla kaistoilla, kuten keskikaistoilla.

Erotus- ja keskikaista viherkaistana

Viherkaistat jakavat katutilaa ja erottavat ajorata jalankulusta ja/tai pyöräilystä. Viherkaista sitoo pölyä ja pehmentää katunäkymää.

Nurmetus

- Kantakaupungin ulkopuolella avoimesti rakennetuilla alueilla erotuskaista nurmetetaan.
- Nurmea ei käytetä paikoissa, joissa on jalankulkua, esim. pysäköinnin ja jalkakäytävän välissä.

Pensaat

- Näkemäalueille ei saa sijoittaa $\geq 0,5$ m korkeita istutuksia.
- Ajoradan ja pensasistutuksen välillä tulee olla noin 0,70 m suoja-alue.
- Pysäköintipaikkojen ja pensasistutusten välillä suoja-alueen leveys on 1 m.
- Tarvittava suoja-alue kivetään.

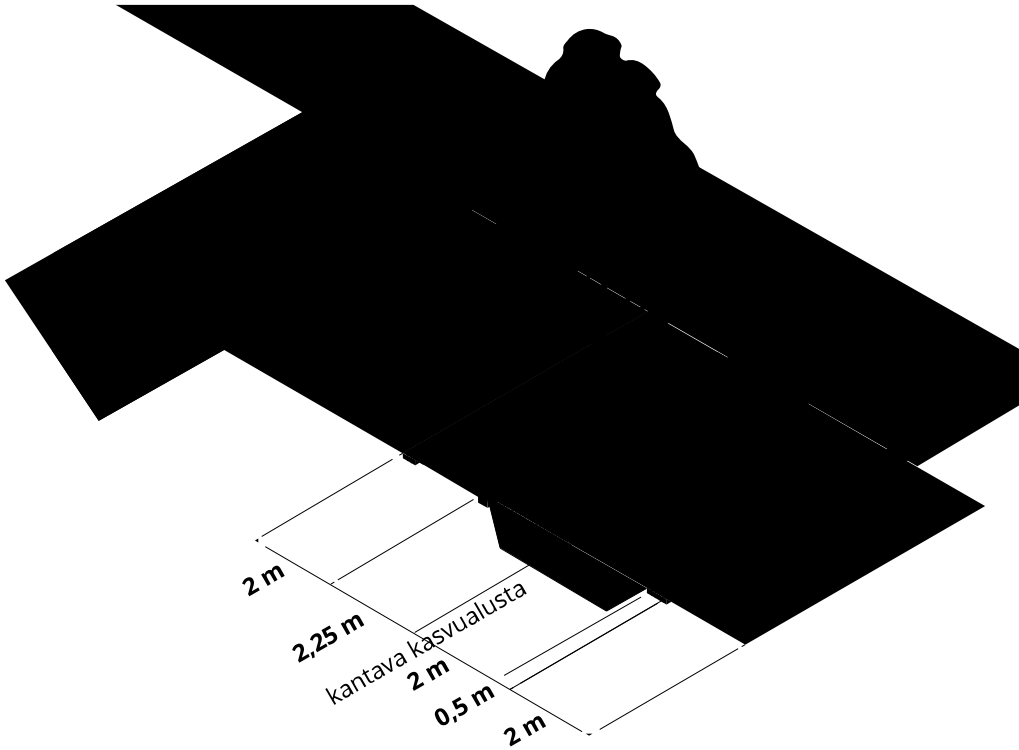
Katupuut

- Puun rungon etäisyys ajoradan puoleisesta reunatuesta $\geq 1,5$ m.
- Viherkaistalla olevat katupuut eivät yleensä tarvitse runkosuojia. Runkosuojia käytetään, mikäli

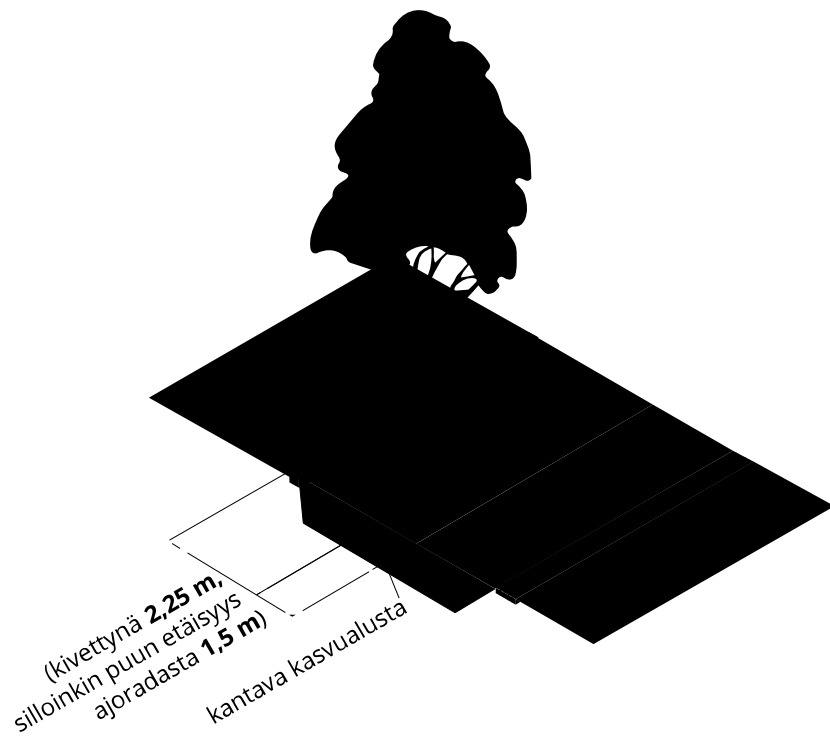
puun etäisyys ajoradasta / kevyen liikenteen väylästä on alle 2 m.

- Kivetyillä erotuskaistoilla puu tarvitsee kantavan kasvualustan. Maan alla varataan tilaa vähintään 3 m leveydeltä. Puut suojataan runkosuojilla ja juuristoritilällä.

Kuvat

Erotuskaista

Erotuskaista viherkaistana

Erotuskaista, noppakivi

Lisätiedot ja -lähteet

Helsingin kaupungin rakennusvirasto:

- Katutilan mitoitus. Suunnitteluohjeet Helsingin kaupungille. 05/2014
- Helsingin katutila – ohjeita ja esimerkkejä. Helsingin katutila - ohjeita ja esimerkkejä, liite 5. 200

- RT 98-11180 Jalankulku- ja pyöräilyväylät.
- SuRaKu-ohjekortit. 2 Kävelykadut ja aukiot. Esteettömän ympäristön suunnitteluohjekortti 2/8.
- SuRaKu –esteettömyyskriteerit. 18 Varoitusalueet.

Katso myös

[1. Pääkatu](#), [Pensaat](#), [3. Paikallinen kokoojakatu](#), [2. Alueellinen kokoojakatu](#), [Noppakivet](#), [Nupukivet](#)

Hakusanat

[ajorata](#), [kiveys](#), [erotuskaista](#), [erottelukaista](#), [viherkaista](#), [välikaista](#), [jalkakäytävä](#), [pyörätie](#), [luonnonkivi](#), [keskikaista](#), [keskikoroke](#)